

N:o 6.

Af Herr Arrhenius: Angående åsättande af tull å råa och torkade sockerbeter.

Då vid 1869 års riksdag, i öfverensstämmelse med Bevillnings-Utskottets betänkande N:o 15, vissa frihetsår bestämdes för den inhemska hvitbetssockertillverkningen samt från och med den 1 Juli 1873 en under 15 år fortgående beskattning af densamma, så afsågs härmed dels att upphjelpa svenska jordbruket genom betryggande af den inhemska hvitbetssockerindustriens framtid, dels att skydda statsverket mot förluster för den minskning uti inkomsterna af sockertullen, som kunde emotses genom en vidsträcktare bedrifven tillverkning af socker af inom landet producerade betor.

Den vidtagna lagstiftningsåtgärden har redan framkallat nya hvitbetssockerfabriker inom Malmöhus, Hallands, Östergötlands och Stockholms län, och flera sådana fabriker äro att emotse, eftersom betkulturen blir af Sveriges jordbrukare mera känd och i större skala bedrifven. De fördelar, som kunna vinnas för svenska jordbruket af hvitbetssockerindustriens utveckling här i landet, äfvensom den godtgörelse, som statsverket har att påräkna så väl af tullen å infördt råsocker som af accisen från de inhemska hvitbetssockerfabrikerna, skulle dock helt och hållet gå förlorade, om hvitbetssockerfabriker inom landet komme att bedrifvas med utifrån hemtadt, tullfritt infördt råmaterial. Så har väl ännu icke skett, men då betsockerfabriker finnas i utlandet, som bedrifvas med förarbetning af sönderskurna, torkade betor (torkadt betsnitsel), så kan det lätteligen emotses, att utländska — ja äfven inhemska — kapitaler villigt skulle kunna blifva disponibla för en så lönande rörelse, som bedrifvande inom Sverige af fabrikation af hvitbetssocker af tullfritt införd, torkad betsnitsel; och så länge uti vårt närmaste grannland hvitbetssockerfabriker ännu ej kommit till stånd, skulle betor derifrån kunna införas till våra sydligaste provinser att der förarbetas till socker, i hvilka båda fall alla de fördelar, som, genom den år 1869 med hänseende till hvitbetssockerfabrikationen vidtagna lagstiftningen, för svenska jordbruket och sven-

ska statsverket afsågos, skulle gå förlorade, och får jag, till förekommande af något sådant, värdsamt föreslå,

att såväl råa sockerbeter som torkade betor, hvilka till landet kunna komma att införas, må beläggas med tull, de förra af 50 öre, de sednare af 2 R:dr 50 öre per centner.

Om remiss till Bevillnings-Utskottet af denna min motion anhåller jag värd-sammast.

Stockholm den 25 Januari 1872.

J. Arrhenius.

N:o 7.

Af Herr Bergstedt: Angående beviljande af ett extra anslag å 115,800 R:dr för en tillbyggnad till Upsala universitets bibliotekshus och hela lokalens uppvärmning.

Under det att de stora konstsamlingarne och bildningsanstalterna i hufvudstaden under de båda sista årtiondena varit gynnade med anslag, som uppgå till öfver 4 millioner R:dr, har Upsala universitet gjort ganska måttliga anspråk på Riksdagens frikostighet. Det må vara naturligt nog, att Kamrarne ogerna bevilja medel till grundläggande af nya institutioner i en landsortsstad, men lika naturligt är, att de redan befintliga hållas i ett sådant skick, att de kunna bereda största möjliga nytta. En sparsamhet, som hindrar en sådan nytta, är i sjelfva verket ett slöseri.

Riksdagen 1870 beviljade på Kongl. Maj:ts nådiga framställning nära en half million R:dr till nybyggnad för Kongl. biblioteket, en frikostighet som allmänt medgifves vara väl befogad. Men nästan samma behof af utvidgadt utrymme och beredande af de oundgängligaste, nu saknade beqvämligheter förefinnas vid det akademiska biblioteket i Upsala och universitetets konsistorium har i slutet af förlidet år